

Motion till riksdagen

1988/89:N294

av Ivar Virgin och Karin Falkmer (båda m)

Sågverks- och trävaruindustrins exportfrämjande verksamhet

Sverige har tre organisationer, som kollektivt sysslar med exportfrämjande insatser. Jernkontoret är äldst, Svenska sågverks- och trävaruexportföreningen – som bildades 1875 – kommer härnäst och slutligen Exportrådet – tidigare Sveriges Allmänna Exportförening – som är yngst och som betjänar annan industri, därav ordet allmänna. Exportrådet kan enligt sina stadgar inte stödja Svenska Sågverks- och Trävaruexportföreningens verksamhet med finansiella medel.

Trävaruexporten är betydande. Prognosen för 1989 är 6,6 miljoner m³ med ett förväntat exportvärde av 9,25 miljarder kronor. Nettotillskottet till bytesbalansen blir cirka 8,7 miljarder kronor (94 %). Hemmamarknaden tar i anspråk cirka 40% av produktionen.

Inte ens de största av de cirka 300 sågverken med export av någon betydelse har mer än 4–5 % av något enskilt lands marknad. För det mesta rör det sig om mindre än en procent. Sågverken kan inte var för sig uppnå en marknadsledande position. Sågverken utsätts för mycket hård konkurrens på Europamarknaden. Den hårdaste konkurrensen kommer från en växande tysk och fransk sågverksindustri. Angreppen från framför allt Kanada och Nordamerika, men även Chile kommer allt oftare.

Svenskt trä används till mycket. Svenskt trä har delvis unika egenskaper, men tyvärr är det svårt för ett enskilt sågverk eller trävaruföretag att informera om det svenska träets speciellt goda egenskaper, eftersom det är så liten skillnad mellan det sågverkets och övriga sågverks produkter. Sågverken har därför beslutat att arbeta kollektivt genom sin exportförening och genom Träinformation som omfattar samma medlemskrets som exportföreningen. Träinformation arbetar med alla beslutsfattare och påverkargrupper, som berör byggande, byggnadssnickerier och möbler och användning av svenskt trä bortom trähandelns olika led. Det rör sig om tiotusentals beslutsfattare i bygg- och byggmaterialvärlden.

De åtta viktigaste exportländerna är Storbritannien, Danmark, Norge, Holland, Frankrike. Västtyskland, Spanien och Egypten. Dessa marknader måste ständigt bevakas och bearbetas. Träinformation har enligt svenska industrins önskan, tillsammans med Finska Sågverksägareföreningen, tre kontor inom EG: ett i England, ett i Holland och ett i Frankrike. Sågverksindustrin satsar, som tidigare nämnts, kollektivt i dessa aktiviteter.

Till skillnad från i Sverige är staten i konkurrerande träexportländer med om att satsa, och det gör man därför att sågverken även där är små och klara marknadsledare saknas. Likaså är konsumenterna och beslutsfattarna

många, vilket bidrar till att det för enskilda företag blir utomordentligt dyrt att föra ut säljargumenten.

Mot. 1988/89
N294

Finska staten ger en mark för varje mark som satsas av industrin. I Kanada ger provinsen och staten vardera en dollar per satsad industridollar – en blir tre – för allt marknadsvidgande arbete utanför den amerikanska kontinenten. Under de senaste åren har de federala myndigheterna i USA satsat mångmiljonbelopp på aktiviteter för amerikanska träprodukter enbart i Europa.

Träinformation har mindre anslag från STU och SIND, som avser projekt rörande teknisk överföring och framtida industristruktur. Dessa kan i viss mån gynna exporten, men några statliga anslag för direkt exportfrämjande åtgärder utgår inte.

Svenska Sågverks- och Trävaruexportföreningens och Träinformations bidrag från medlemsföretagen beräknas till knappt 20 miljoner kronor, varav 60 % går till exportfrämjande arbete, dvs ungefär 12 miljoner.

En satsning på exportfrämjande insatser på träindustrins område kommer inte bara industrin till godo. Den ger även positiva effekter på sysselsättningen i glesbygden och har en avgörande inverkan på värdet på svensk skog och på bytesbalansen.

Hemställan

Med anledning av det ovan anförda hemställs

att riksdagen av regeringen begär förslag om sådana ändringar i Exportrådets stadgar att möjlighet skapas till satsningar på exportfrämjande åtgärder för sågverks- och trävaruindustrin.

Stockholm den 23 januari 1989

Ivar Virgin (m)

Karin Falkmer (m)